

وَالْحَقُّهُ

جایگاه امام در نظام پرستش

www.ketab.ir

سرشناسه: میرباقری، سیدمحمد مهدی، ۱۳۴۰ -

عنوان و نام پدید آورنده: ولایت الهیه: جایگاه امام در نظام پرستش / مولف
سیدمحمد مهدی میرباقری.

مشخصات نشر: قم: تمدن نوین اسلامی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۴۹۶ ص. ۱۲/۵ × ۲۱/۵ م. م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۷۰-۰۰-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: ولایت

موضوع: Sainthood*

موضوع: امامت

موضوع: Imamate

موضوع: عبادت (اسلام)

موضوع: Worship (Islam)

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ و ۸/م ۸۶۸/۸/ BP۲۲۳

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۵

شماره کتاب شناسی ملی: ۵۳۸۷۸۴۹

ولایت الہیہ: جایگاہ امام در نظام پرستش

ناشر: تمدن نوین اسلامی

سرپرست تدوین: کارگروه تدوین حکمت

صفحه آرا: حسن ناصری

طراح جلد: علی زیارانی

نوبت چاپ: چهارم ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۷۰-۰۰۰-۷

فروش: مرکز پخش تمدن نوین ۰۹۱۰۴۶۴۶۲۱۲ و ۰۲۵ ۳۲۶۰ ۳۲۷۱

فروش مجازی: NicBook.org

فهرست

مقدمه..... ۱۱

بخش اول: حقیقت پرستش / ۱۳

گفتار اول: امام، طریق توحید و لقاء الهی ۱۵

۱. پذیرش ولایت الهیه، اساس پرستش و مفاد دعوت همه انبیاء علیهم السلام ۱۷

۱-۱. دعوت به توحید خلاصه دعوت همه انبیاء علیهم السلام ۱۷

۱-۲. توحید در پرستش و روح و حقیقت همه دعوت‌ها به توحید ۲۰

۱-۳. بازگشت توحید در پرستش به پذیرش ولایت خدای متعال ۲۱

۲. ولایت اولیاء معصوم، مجاری ولایت الهیه و طریق پرستش ۲۲

۲-۱. جریان ولایت اولیاء الهی بر همه عوالم (در حدیث محمد بن سنان) ... ۲۵

۲-۲. اخذ میثاق ولایت الهیه از عالم ملانکه ۳۳

۲-۳. اخذ میثاق ولایت الهیه از انبیاء اولوالعزم ۳۸

۲-۴. ولایت الهیه طریق توحید و لقاء الهی (در آیه ۱۱۰ سوره کهف) ۵۳

- امکان وصول به مقام توحید و لقاء الهی ۵۴

- پذیرش ولایت اولیاء الهی و اخلاص در ولایت، طریق وصول به مقام

توحید ۵۸

- بازگشت همه سؤال‌ها به سؤال از ولایت ۶۲

گفتار دوم: امام، حقیقت دین و طریق معرفت و عبودیت ۶۷

۱. مروری بر مباحث گذشته ۶۹

۲. ولایت اولیاء الهی، طریق مقام معرفت و عبودیت (در حدیث سلمه بن عطاء) ۷۰

۲-۱. عبودیت، محصول مقام معرفت ۷۱

- ۲-۲. تفسیر مقام معرفت به معرفت الامام ۷۵
- ۲-۳. معرفت به مقام نورانیت ائمه علیهم السلام، حقیقت مقام معرفت الامام ۷۶
۳. تفسیر حقیقت دین داری و دین به جریان تولی و ولایت (در آیه ۲۵۶ سوره بقره) ۸۳
- ۳-۱. استمساک به عروة الوثقی (کفر به طاغوت و ایمان بالله)، حقیقت دین داری ۸۴
- ۳-۲. پذیرش ولایت اولیاء الهی، حقیقت دین داری و استمساک به عروة الوثقی ۸۷
- ۳-۳. تولی تام به اولیاء الهی و تبری تام از اعداء، باطن و حقیقت دین داری ۹۶
۴. آثار پذیرش دین و سلوک برمدار ولایت الهیه (در آیه ۲۵۷ سوره بقره) ۹۹
- گفتار سوم: امام، طریق سیر در وادی نور ۱۰۵
۱. مروری بر مناسک گذشته ۱۰۷
۲. خروج از ظلمت و سیر در نور، ثمره پذیرش حقیقت دین (در آیه ۲۵۷ سوره بقره) ۱۱۱
- ۲-۱. روایت اول و دوم (بازگشت حقیقت نور و ظلمت به اولیاء حق و باطل) ۱۱۴
- ۲-۲. روایت سوم ۱۱۸
- ولایت، حقیقت دین ۱۱۹
- خروج از ظلمات ذنوب به نور توبه، اثر دین ۱۲۱
- اوصاف حمیده و رذایل از فروع ولایت حق و باطل ۱۲۵
- ۲-۳. روایت چهارم و پنجم ۱۳۳
- امر ولایت، تکلیف محوری و غیر قابل اغماض ۱۳۴
- امکان اغماض و عفو الهی از سایر معاصی بعد از پذیرش ولایت اولیاء الهی ۱۳۶
- ۲-۴. روایت ششم (کافی نبودن ظواهر مناسک و اوصاف حمیده بدون پذیرش ولایت) ۱۳۹
۳. نسبت سنجی بین اعمال و ولایت در دین ۱۴۹
- ۳-۱. طرح سه دسته روایات در نسبت سنجی بین مناسک و ولایت ۱۴۹
- ۳-۲. پیدایش دو انحراف فکری در نسبت سنجی بین مناسک و ولایت ۱۵۲

- گفتار چهارم: امام، باطن مناسک و مناسک، مجاری ولایت ۱۵۷
۱. مروری بر مباحث گذشته ۱۵۹
۲. مقابله ائمه علیهم السلام با دو انحراف اصلی در نسبت سنجی بین مناسک و ولایت ... ۱۶۲
- ۲-۱. تبیین اصل و حقیقت دین در مواجهه با انحراف اول (انحراف خلط اصل و فرع) ۱۶۳
- ۲-۲. تبیین اهمیت فروع در مواجهه با انحراف دوم (انحراف لأبالی‌گری در عمل) ۱۶۶
۳. تولی و تبری عمل اصلی انسان و باطن همه اعمال ۱۷۰
- ۳-۱. حب و بغض، محکم‌ترین رشته ایمان و اصلی‌ترین فعل انسان ۱۷۱
- ۳-۲. ناسازگاری حب و بغض (ایمان قلبی) با لأبالی‌گری در عمل ۱۷۳
۴. جمع‌بندی روایات در نسبت‌سنجی بین مناسک و ولایت ۱۷۹
- گفتار پنجم: امام، طریق مقام حب و ولاء ۱۹۳
۱. مروری بر مباحث گذشته ۱۹۵
۲. ایمان به نور اولیاء الهی شرط نجات در عالم بعث (در آیه هشتم سوره تغابن) ۱۹۶
- ۲-۱. ائمه علیهم السلام، نور الهی در همه عوالم ۱۹۷
- ۲-۲. ضرورت تنزل و طلوع نور الهی در قلوب برای بهره‌مندی از آن ۲۰۱
- ۲-۳. وصول به یقین و رهایی از ظلمت‌ها و حیرت‌ها در پرتو نور الهی ... ۲۰۴
- ۲-۴. مقام حب و ولاء، زمینه برخوردارگی از انوار خاص الهی ۲۰۶
- تسلیم و تطهیر، مقدمه مقام حب و ولاء ۲۰۷
- معرفت به نورانیت و تحمل ولایت، ثمره مقام حب و ولاء ۲۱۰
- ۲-۵. هماهنگی روایت ابی‌خالد با روایات مرتبط با بحث ۲۱۵
- ۲-۶. جمع‌بندی و مروری بر سیر روایت ابی‌خالد کابلی ۲۱۹
- ۲-۷. نور الهی طریق جریان هدایت خدای متعال ۲۲۳
۳. توضیح انوار هدایت اولیاء الهی در آیات سوره انعام ۲۲۵
- گفتار ششم: امام، مشکات نور و طریق هدایت ۲۳۳
۱. تمثیل نور هدایت خدای متعال در مشکات انوار اولیاء الهی (در آیات ۳۵-۳۸ سوره نور) ۲۳۵

- ۴-۱. تأثیرگذاری افعال، مهارت‌ها و تعلقات بریکدیگر، دلیل حقیقی بودن رابطه بین افراد..... ۴۲۰
۲. تبیین وحدت تاریخی جوامع حول محور ولایت تاریخ ۴۲۸
- ۲-۱. ربوبیت و خالقیت خدای متعال، مبدأ پیدایش و تکامل تاریخ .. ۴۳۳
- ۲-۲. انبیاء، محور جامعه تاریخی حق..... ۴۳۴
- ۲-۳. مشارکت همه مؤمنین در پرستش تاریخی درعین تفاوت سهم تأثیرها..... ۴۳۷
- ۴-۲. حضور در پرستش تاریخی، اصلی‌ترین پرستش و روح همه عبادات..... ۴۴۵
- گفتار یازدهم: تبیین پرستش تاریخی با تأکید بر آیات و روایات ۴۵۱
۱. جایگاه پرستش تاریخی در نظام عبادات ۴۵۳
۲. توضیح پرستش تاریخی با تأکید بر برخی از آیات و روایات ۴۶۱
- ۲-۱. تفسیر شجره طیبه و شجره خبیثه به جریان ولایت حق و باطل ... ۴۶۱
- ۲-۲. امکان حضور در پرستش تاریخی و مشارکت در همه عبادات با توفیر نیت ۴۶۴
- ۲-۳. دعوت به ولایت حق، بالاترین معروف و منع از ولایت باطل، بالاترین منکر..... ۴۶۸
۳. هماهنگی تکوین، تشریح و فطرت در دعوت به نظام ولایت الهیه..... ۴۷۲
- ۳-۱. فطری بودن ولایت الهیه و تناسبات آن..... ۴۷۴
- ۳-۲. نادرستی تفسیر میل فطری به کمال طلبی ۴۷۵
- ۳-۳. امکان دست بردن در فطرت و تغییر نظام حساسیت‌ها و زیباشناسی انسان ۴۸۰
- ۳-۴. تغییر و توسعه نظام حساسیت‌ها و زیباشناسی انسان در ذیل دستگاه تولی و ولایت ۴۸۳
- کتابنامه ۴۸۷
- نمایه ۴۹۳

کتاب پیش‌رو نخستین حلقه از مباحث اعتقادی و فکری استاد سید محمد مهدی میرباقری در موضوع توحید و امامت است که با عنوان «ولایت الهیه؛ جایگاه امام در نظام پرستش» تقدیم می‌شود.

در بخش اول کتاب، «حقیقت پرستش» تحلیل می‌شود؛ و توضیح داده می‌شود که ولایت اولیاء الهی علیهم‌السلام مجرای تحقق توحید و عبودیت، و باطن دین و شریعت است.

در بخش دوم کتاب، «مقیاس پرستش» مطرح می‌شود و معنای پرستش اجتماعی و تاریخی بر محور ولایت اولیاء الهی تبیین می‌گردد؛ ضرورت اقامه پرستش، مسئولیت‌های اجتماعی و تاریخی، و حقیقی بودن جامعه و تاریخ، از جمله سرفصل‌های این بخش است.

مجموعه حاضر، حاصل ساختاربندی، عنوان‌گذاری، استناددهی، و ویرایش یازده گفتار در موضوع ولایت الهیه است که از مباحث دو دوره شش و ده جلسه‌ای گزینش شده است. گفتارهای اول تا پنجم و همچنین گفتارهای هفتم و دهم

و یازدهم این کتاب از «دوره ده جلسه‌ای»، و گفتارهای ششم و هشتم و نهم از دوره شش جلسه‌ای انتخاب شده‌اند. این سخنرانی‌ها، به ترتیب، در تاریخ «۱۳۸۱/۷/۱۵، ۱۳۸۱/۷/۲۲، ۱۳۸۱/۷/۲۹، ۱۳۸۱/۸/۶، ۱۳۸۱/۹/۲۵، ۱۳۸۱/۳/۱۶، ۱۳۸۱/۱۰/۱۶، ۱۳۸۱/۳/۲۲، ۱۳۸۱/۳/۲۵، ۱۳۸۱/۱۰/۲۳» ایراد شده‌اند. گفتنی است که در لابه‌لای مطالب مربوط به هر دوره، احیاناً نکاتی از دوره دیگر نیز افزوده شده است.

این کتاب به کوشش حجت الاسلام محمد شریفیان و جناب آقای محمد حسین طاهری تنظیم شده است. همچنین ساختار کتاب با همت حجج اسلام حسین منسومی و احمد زنگنه ترمیم و بهینه‌سازی شده و ویرایش کتاب با زحمات جناب آقای عباس بیاتانی تکمیل شده است. تلاش همه این بزرگواران را ارج می‌نهمیم و از همه آن‌ها سپاسگزاریم.

کارگروه تدوین حکمت